

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztők háborúban léte alatt a szerkesztésért felelős: **PURIÉSZ MÓR.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy óra 1 " 20

Lesz-e második téli háború?

Mikor lesz béke? Ez a kérdés izgat bennünket. A német külügyminiszter lapja meg is felelt ezekre a kérdésekre. Béke elérkezik abban a pillanatban, amikor ellenfeleink belátják, hogy helyzetük már tarthatatlan és levonják a konzekvenciákat.

A háború sorsa már eldőlt.

Nem mi mondjuk, hiszen bennünket az elfogultság vádja joggal illethetne, a semleges államok katonai és politikai kiválóságainak szilárd, érvekkel támogatott véleménye az, hogy a világháború sorsa eldöntöttnek tekinthető. Ez a véleménye nemcsak a német-osztrák-magyar és török szövetséggel szimpatizáló semlegeseknek, nemcsak azoknak, akik sem pro, sem kontra nincsenek érzelmileg ekzsponálva, de még azoknak is, akik akár faji, akár gazdasági okok miatt az ántánt győzelmét óhajtották.

A világháború sorsa eldőlt és pedig avval az eredménnyel, hogy a középeurópai szövetség le nem verhető, birtokai el nem foglalhatók. Eldőlt avval az eredménnyel, hogy a kolosszális nagyságu Oroszország erejének jelentékeny része összemorzsolódott, hatalmas offenzív kísérletei összerogytak és területének óriási részei már eddig is a mi és német szövetségeseink megszállt uralma alá jutottak. Aránylagosan a törökök is hasonló sikereket értek el a kaukázusi fronton, míg Oroszország, mint jól tudjuk, még csak abban a helyzetben sincsen, hogy a Dardanellák ostromára szánt kétszáz ezer főnyi hadseregét nélkülözhesse.

Nyugaton hasonlóképpen a mi javunkra alakult a helyzet. Belgium, a csekély délnyugati résztől eltekintve, a németeké. Franciaország nagy darabja is és az angol-francia szabadulási kísérletnek ugyanaz a sorsa, mint az orosz gőzhengeré. Olaszország tehetetlensége pedig még inkább beigazolódott az olasz háború eddigi nem egészen kéthónapi időtartama alatt.

Ez nagyjából a katonai helyzet, ez a német-osztrák-magyar-török szövetség jelenlegi helyzetbeli fölényének nem is nagyon optimisztikus leírása.

Amit a vezetők, a felelősségük sulya alatt görnyedő államférfiak és hadvezérek még leplezni igyekeznek, az természetszerűleg feltartóztatathatlan erővel kitör népek lelkéből. És a tömeget hamisságokkal féken tartani csak deig-órág lehet.

Erőlködéseiknek mindennap új meg új dokumentumait tapasztaljuk. Világtörténelmi szempontból szinte komikus az, hogy a tehetetlenül vergődő nagyhatalmak miként kilincselnek segítségért a kisebb semleges államoknál. Igérnek fűt-fát, megkísérik a lehetetlent, ugyszólván a tüzet akarják a vízzel összehozni. Ilyen fantasztikus volt például a balkáni blokk terve. Egyesíteni ellenünk a balkáni államokat, azokat az országokat, amelyeknek az érdekei hajszálnyira érzékenyen ellenkeznek egymáséitól. Ettől ezt, amattól azt elvenni és a másiknak adni, itt békiteni, ott uszítani, — meg kell hagyni, hogy az ő diplomáciájuk elszánt és szívós, de persze a lehetetlenségbe bele-török a bicskaja.

Mindenesetre azonban el lehetünk készülve arra, hogy a próbálkozások és erőlködések meg nem szűnnek egy pillanatra sem. Nem pedig főleg azért, mert ha az angol, ha a zsebének érdekeiről van szó, hihetetlenül szívós. Hogy üzleti nyelven fejezzük ki magunkat, az angol most a pénze után akar szaladni. A horribilis kiadások miatt máris rendkívül nagy az elégedetlenség; a zsoldos hadsereg pusztulását, a rengeteg véráldozatot még csak elviselnék valahogyan, de a pénzbeli veszteséget már kevésbé.

Anglia tagadhatatlanul az általános védkötelezettség behozatala előtt áll, az ugynevezett nemzeti lajstromozás nem egyéb, mint a hadkötelesek összeírása. Még beláthatatlan, hogy az amugy is belső zavarokkal és elégedetlen munkásosztállyal küzdő Angliában milyen hatása lesz ennek a számukra kétségbeesett intézkedésnek.

De hogy az angol népnek nincs inyére, az egészen bizonyos. Az kétségtelen, hogy Franciaország egész tömegében, a háború folytatását hivatalosan követelő szociáldemokratáktól sem eltekintve, torkig van már a háborúval. Oroszországon pedig előre nem is képzelt kimerültség jelei mutatkoznak.

Második téli háború emberi számítás szerint lesz tehát, de hogy az már a világhelyzetben nem fog változtatni, legalább lényegesen nem, azt is bizonyosnak tekinthetjük. Egyetlen mód volna csak talán, hogy ellenségeinkkel megértessük további erőlködéseik hiábavalóságát. Egyetlen mód, de az sajnos, kivihetetlen. Ha elhozzhatnók őket ide, ha láthatnák Németországban és Ausztria-Magyarországon a rendet, a nyugalmat, a zavartalan jólétet, akkor talán észretérnének.

Igy tovább kell folytatnunk a kijózanításukat: diadalmas fegyvereink törhetetlen erejével.

Az oroszok Varsót előkészítik az ostromra

Az olasz támadások kudarca

Varsót nem üritik ki

Kop en h á g a, július 28.

A „Vjedomosti“ jelenti, hogy az orosz hadvezetőség elhatározta, hogy Varsót nem üritik ki, hanem a polgári lakosság eltávolítása után előkészíti az ostromra.

P á r i s, július 28.

A „Temps“ jelentése szerint a Pétervárról legutóbb érkezett táviratok arra engednek következtetni, hogy az oroszoknak Narevmenti hadállásai összeomlottak. Ugy látszik, hogy Varsónak Pétervárral való összeköttetése a Grodno—Vilna—Dünaburg-i vonalon erősen vészélyeztetve van.

Varsót három oldalról fenyegetik

A lengyelországi front mindinkább közeledik a Visztula nagy várához, Varsóhoz. A legutóbbi napok eseményei arra vezettek, hogy Varsó most már három oldalról van fenyegetve és hogy a várak összeköttetése a mögötte levő területtel lassankint mind nehezebb lesz.

Általában a Varsó ellen nyomuló csapatok a következőképpen állanak a vár körül:

A körülfáró ivnek, amely a kiszélesített váró felé nyomul, egyik végpontja körülbelül Somiankánál van, 30 kilométerre északra Varsótól, a novogeorgievszk—ostrovi uton. Innen nyugat felé húzódik Nazielsk vidékéhez, azután meghajolva, Novogeorgievszk északnyugati és délnyugati frontja körül vonul el, úgy, hogy magát Novogeorgievszket is bezárja. A vonal ezután déli irányban halad és Blonienál (25 kilométerre Varsótól nyugatra) metszi a sochacev—varsói utat és innen délkelet felé hajolva, a várat egy olyan ivben veszi körül, amely körülbelül 22 kilométerre van Varsó centrumától.

Az orosz átcsoportosítás kudarca

B e r l i n, július 28.

A „Lokalanzeiger“-nek jelentik

Kopenhágából: A Rjees közli az illetékes orosz katonai körök véleményét a szövetséges seregek legutóbbi hadműveleteiről.

— Ha figyelembe vesszük, — írja a lap — hogy a németek hadműveleteiket egyszerre három vár ellen irányítják, előre láthatjuk, hogy ezeknek a műveleteknek a közel jövőben aligha lesz ostromharc jellege. A legvalószínűbb az, hogy az ellenség csak kevés csapatot hagy hátra a váraknál és főerőit a nyílt harctéren vivandó harukra fordítja. Miután Mitaunál a németek előnyomulása kelet felé irányul, az orosz erőket át kell csoportosítani. Ezért veszítették el az oroszok Szavle mellett állásaikat. Az ellenség nyilván a ponevietzi vasuti csomópontot és a szavle—kosedaryi vasutvonalat akarja elfoglalni, de az átcsoportosított oroszok heves ellenállására fog találni.

Legérdekesebb az, hogy azt a fontos vasuti csomópontot, a melyet az átcsoportosított orosz erők a „Rjees“ szerint védelmezni akarnak, a németek már el is érték. A német hadvezetőség tegnapi jelentése ugyanis közölte, hogy Below tábornok csapatai elérték a posvol—ponevietzi vonalat. Ponevietz valóban fontos vasuti csomópont a libau—szavle—dünaburgi vasutvonal mentén. A másik vonal, a melyet az orosz katonai szakértők fontosnak tartanak, Szavle alatt ágazik el az előbbi vonalból és az említett Kosedarynál éri el a kovno—vilnai vasutat. A Dubissán átkelt német seregek ettől a vonaltól sincsenek messzire.

Kurland nagy része német kézen van

B e r l i n, július 28.

Michaelisnek, a „Berliner Tageblatt“ tudósítójának Kurlandból küldött tudósításaiból kitétnik, hogy Kurlandnak, az orosz birodalom legszebb gyöngyének, nagyobbik része a németek kezében van és hogy Szavle eleste az ezen a szakaszon folyó hadműveletek természetes következménye. Ezzel aztán Litvánia nagyrésze is német ura-

lom alá került, ami a német hadsereg fényes vezetésének és a német csapatok hősiességének ragyogó tanúja.

A haretér e részén a német vonal a Dubissa torkolatától keletre Ponzevoig és délre Banskig terjed. Az oroszok Kurlandból visszazanonulva, mindent felgyújtanak és elpusztítanak utjokban.

Az oroszok helyzete egyre rosszabb

Lugano, július 28.

A „Corriere della Sera“ pétervári tudósítója jelenti, hogy a lengyelországi nagy csata hevesége percről-percre növekszik. Az oroszok helyzete egyre rosszabb. A német-osztrák-magyar csapatok szakadatlan előnyomulásban vannak a front minden pontján. Több helyen az az alig elhárítható veszély fenyegeti az oroszokat, hogy egyes hadseregrészeket elvágnak a szövetségesek és a reménytelen izolált akcióra kényszerítik azokat. Kiváltképpen döntő jelenséget kell tulajdonítani a Vjeprz és a Bug között folyó csatáknak.

A semleges országok a békéért

Bécs július 28.

A Zeitz berlini levelezőjének értesülése szerint a semleges államok általános békekonferencia egybehívásán fáradoznak. A konferencián, a terv szerint, a hadviselő államok is képviseltetnek magukat. A hagviselő államok a terv előterjesztését egyáltalán nem tekintették barátságátalan aktusnak, sőt késznek nyilatkoztak a konferencián való részvételre, egyedül Franciaország mondott nemet és Deleassé a teljes elutasítás álláspontjára helyezkedett. Franciaország vonakodása ellenére is, a semleges államok már hozzáálltak az előkészítés munkájához. A meghívásokat vagy Svédország, vagy Hollandia küldeni szét, de ennek az időpontja még nincs meghatározva.

Az orosz Narev-menti állások összeomlottak

Páris, július 28.

A „Temps“ jelentése szerint a Pétervárról legutóbb érkezett táviratok arra engednek következtetni, hogy az oroszoknak Narev-menti hadállásai összeomlottak. Ugy látszik, hogy Varsónak Pétervárral való összeköttetése a Grodno—Vilna—dünaburgi vonalon erősen veszélyeztetve van.

Csend a Dnyeszter-fronton és a besszarábiai arcvonalon

Csernovic, július 28.

Most, hogy a Dnyeszter-frot és a besszarábiai arcvonal a folytonos, de jelentékeny ágyúharcoktól és előrsi csatározásoktól elcsendesedett, a legutóbbi napok harcainak, az elkezeredett tusáknak eredményét jól át lehet tekinteni. Mikor csapataink a Dnyeszteren

átkeltek, az ellenség minden áldozat árán vissza akarta szerezni a Dnyeszter elvesztett északi partját. Rettenetes támadásokat vertünk vissza, de a megszerzett területekből egy talpalatnyit sem engedünk át. Az oroszok e közben mintegy háromezer foglyot vesztek, egy teljes hadtestük gépfegyvereink előtt elesett, mire abbahagyták sikertelen kísérletezésüket.

Magasrangu katonáktól hallok, hogy az oroszok kudarcuk leplezésére terjesztik municióhiányuk vészírét. Elég municiójuk van, természetesen nem olyan bőven, mint a háboru elején, amikor galicai határunk meg volt rakva rejtett municióraktárakkal.

A végzet Franciaország fölött

Berlin, július 28.

A Bataille Syndicaliste Franciaországnak a háboru utáni kiadásait tárgyalva, vigasztalannak mondja a helyzetet. A mezőgazdasággal foglalkozók köréből csaknem az egész férfiakosság — a 20—40 évesek — a fronton áll. Egy ötöd már is vagy halott, vagy teljesen munkaképtelen, egész családok kihaltak. Azzal kell számolni hogy az országnak egy negyede, sőt egy harmada a háboru után nem lesz bevehető. Másrészt ki van zárva, hogy ezt a végzetet az ipari kivétel fokozásával egyenlítsék ki. Nevetséges arról beszélni, hogy Franciaország Németország piacait hódítsa meg.

Ha Németország kiesik a nyeregből, Amerika és Anglia kerül a helyébe, de soha sem Franciaország, amelynek örülnie kell, ha megtizedelt lakosságával a régi állapotot fogja fenntarthatni.

A görzi csata

Frankfurt, július 28.

A „Frankfurter Zeitung“-nak jelenti az isonzói csatáról: A görzi csatának még nincs vége, kimenetel azonban, minden jóslás nélkül is, nem kétséges. Az olasz offenzíva kudarcai mindinkább világosan kitűnnek. Az olaszok erőnek-eréjével sikert akartak és tény, hogy vitézül harcoltak. Ez már abból is kitűnik, hogy küzdelmük mindenütt kézi tusára vezetett és hogy néhány helyen sikerült is nekik egészen árkaikig hatolniuk. Amde az osztrák és magyar csapatok vitézségével szemben az olasz csapatok semmi sikert se tudtak elérni. A görzi hídfő és a doberdói fensik ellen harsogó támadó tömegek szinte az egész olasz haderőt felölelik, amely Olaszországnak rendelkezésére áll a monarchia elleni háboruban. Cadorna sokáig vonakodott, hogy fő csapattömegeit harcra vesse. Végre rászánta magát erre, a siker reményében. A görztől nyugatra levő völgymedencében tíz olasz ezred támadott, maga is egy hadsereg.

Nem kevésbé erőteljesek voltak azok a támadások, amelyeket a Görztől északra, továbbá Rubbia-Monfalconenél levő állásaink ellen intéztek, amely a Doberdószakasz hídfőivel egészen a tengerpartig kétségtelenül birtokunk-

ban maradt. Ahol az olaszok a napokig tartó küzdelmek során némi eredményeket értek el, csapataink onnét is csakhamar elűzték őket. Erejük, úgy látszik, landadni kezd, minthogy nagy heveséssel és makacssággal indított támadásaik e hó 23-án már elgyengültek és ritkábbakká váltak. Talán az ellenség belátta vállalkozásainak hasztalan voltát. Ujabb támadásait, melyek közül a podgorai magaslát ellen intézettek már csiráiban elfojtotta ágyutűzünk, mindenütt sikeresen visszavertük. Ez annál könnyebben történt, mert e támadásokat már nem jellemezte a korábbi erőteljesség és lendület. Ma az ellenséget minden támadó ponton visszavertük. A háboru kezdete óta az ellenség nem is nyert hajszálnyit területet se.

Az olasz sajtó Németország ellen

Lugano, július 28.

A „Messagero“ panaszkodik a fegyveres segítség miatt, amelyet Németország nyújt szövetségesének az olaszok ellen. Amikor ugyanis az osztrák-magyar csapatokat Galiciában német csapatokkal váltották föl, ezzel annyi osztrák és magyar katona szabaddult fel, hogy velük sikeresen ellenállhatnak az olasz támadásoknak az Isonzo-vonalon és az Alpesebben. Bár a német fegyveres segítség nem közvetlen, azonban mégis olyan a helyzet, mintha Itália máris háborus állapotban lenne Németországgal, úgy hogy a hadüzenet szinte fölösleges. Azért tehát, hogyha még hiányzó formalitások esetleg holnap beteljesednek és Olaszországnak mindegy, hogy osztrák-magyar vagy német-osztrák-magyar csapatokkal verekszik-e.

Az olaszok nagy támadása Podgoránál

Zürich, július 28.

A Secolo a következőképen írja le azt a támadást, amelyet olasz csapatok intéztek Podgoránál az osztrák-magyar állások ellen:

— Július 18-án heves ágyutűzzel kezdődött el a csata. A középkaliberű olasz ágyúk lövedékei záporoként borították el az ellenség pozícióit. Miután ez megtörtént, a gyalogság nyomult előre. Mikor a katonák az ellenséges lövészárkokhoz száz méternyire értek, megszűnt az ágyutűz és megkezdődött a szuronyroham. Az olasz csapatokkal az irredentista vidékről való ötven önkéntes is együtt harcolt, köztük a bolognai egyetem tanárai és növendékei. Mint az oroszok, úgy küzdöttek a legelső sorokban. Vezetőjük a hetvenéves Lavezzari garibaldista volt. Közvetlenül a lövészárkok előtt eldobta zubbonyát és látható lett rajta a garibaldisták vörös inge. A következő pillanatban golyó fúrta át a mellét és ott halt meg a csataterén. A támadás igen heves volt és az osztrák-magyar csapatok csak nagy küzdelemmel tudták megtartani lövészárkaikat.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Jul. 29. Csütörtök. Róm. kath. és Protest. Beatrix vt. Görög-orosz jul. 16. Antenogén. Nap kel 4 óra 33 perckor, nyugszik 7 óra 39 perckor.

Időjárás. Melegebb és tulnyomóan száraz idő várható. Sürgöny-prognózis: Melegebb és száraz. Déli hőmérséklet: + 21.8 C° fok.

— Országos vásár Makón. A legközelebbi országos vásárt nálunk augusztus 14-én, 15. és 16-án tartják meg. Az állatvásár 1915. augusztus 14-én, a kirakodóvásár 1915. aug. 15. és 16-án lesz. Az állatvásárra vészmentes helyről szabályszerű marhalevéllel mindenféle állat felhajtható. A m. kir. keresk-ügyi miniszterium rendelete értelmében a rendőrség figyelmezteti a vásárt látogató iparosokat és kereskedőket, hogy iparigazolványaikat kívánatra az illetékes hatóságok közvegesnek felmutatni kötelesek, ellenesetben az az árusítástól eltilthatók. Egyben figyelmezteti a rendőrség a város lakosságát, hogy akik a folyó évi augusztus hó 14-én megtartandó országos állatvásártérre jószágukat eladás vagy bármely okból behajtják, a behajtott állatok marhaleveleit, ha egy évesnél nem régebb is — 10 napi egészségi záradékkal elláttatni, — illetőleg a vásárra „irányítani“ kötelesek. A marhalevelek irányításának és ujtításának akadálytalan lebonyolítása végett a járlatok már aug. hó 4-től kezdve megújíthatók és egészségügyi záradékkal elláthatók.

— A lefoglalt fémek beküldése. Illetékes helyről közlik, hogy a hadi célokra igénybe vett, de egyelőre még be sem hívott pálinkafőzűstőket egyesek a tüzéségi szertárakba küldik be. Figyelmébe ajánljuk az érdekelteknek, hogy a tüzéségi szertárakba beküldött tárgyakat ajándéknak tekintik s ezért a hadvezetőség térítést nem fizet. Aki tehát lefoglalt fémtárgyaiért térítésre igényt tart, az küldje be e tárgyakat a saját területére nézve illetékes, Budapesten, Pozsonyban és Zágrábban létesített fémtérítési bizottságok valamelyikének, mert csakis ezek vannak fölhatalmazva arra, hogy a beküldött fémtárgyakért, amennyiben azok hadi célokra felhasználhatók, a hivatalosan megállapított összeget mint térítést megállapíthassák.

— Levelezés a hadifoglyokkal. A hadifoglyokat gyámolító és tudósító hivatal, a kereskedelmi miniszter engedélye alapján, a hadifoglyokkal való levelezés céljaira a postahivatalnál is kapható levelezőlapokat hozott forgalomba. A levelezőlapok egyelőre háromféle színben jelentek meg, úgy mint: Szerbiába ismert, vagy ismeretlen helyen tartózkodó hadifoglyokkal való levelezéshez sárga, Oroszországba ismert helyen tartózkodókkal való levelezéshez zöld és ismeretlen tartózkodásu orosz hadifogságban levők részére kék színű papíron nyomtatva. A levelezőlapok ára darabonként két fillér.

— Emlékünnep a zsidó templomban. Az Izraeliták Országos Irodája Budapestről a magyar szent korona országainak Vöröskereszt egylete nevében megkérésintézt az ország községkerületeinek elnökségeihez, hogy szólítsák fel az összes izraelita hitközségeket, hogy Ferencz Ferdinánd kegyeltes emlékünnep megtartására és a rokkant katonák alapja javára rendezendő gyűjtésre. E megkérés alapján a makói izraelita hitközség előljárósága elhatározta, hogy augusztus hó 8-án délután emlékünnepet tart, melynek keretében Kecskeméti Armin dr. főrabbi emlékbeszédet mond. A hitközség tagjai között a rokkant katonák céljaira a gyűjtés már megindult.

— Cserzőanyagokról való gondoskodás. Miután úgy közgazdasági szempontból, mint a hadvezetőség érdekeire való tekintettel is szükségesnek mutatkozik, hogy az országnak, valamint Ausztriának és Németországnak cserzőanyag-szükséglete a tengerentuli cserzőanyagok nagy hiánya dacára is a lehetőségig biztosítottassék, Ghillány Imre báró földművelésügyi miniszter az erdőhatóságokat körrendeletben utasította, hogy az elősorolt körülményekre s a cserzőanyagoknak ebből folyó kedvező értékesítésre ismételtlen hívják fel az erdőbirtokosok figyelmét, kiknek üzemterv szerint a folyó évben esedékes vágásterületein cserkéreg-termelésre alkalmas tölgy, illetve fenyőfa-állomány kerül kihasználásra. Ennélfogva az erdőbirtokosok kötelesek a faárverési hirdetményekben a kéregek erre a célra való kihasználhatóságának kitüntetésére, fenyőféléknél pedig a kéreget a faanyagtól elkülönítve kell értékesítés alá bocsátani. A kéregek üzemtervtől eltérő értékesítését, a fenyőféléknél azonban egyáltalán nem engedélyezi a miniszter, de a tölgyfa-állományról az üzemtervtől való eltérés elfogadható lesz, hogyha a kihasználás kérelmezett faállomány kérege erre a célra tényleg alkalmas, ha az illető erdőbirtokot ez időszakra is sarerő üzemmódban kezelik és ha a kihasználás fogamatosságát erdőgazdasági szempontok nem gátolják.

— Lassabb lesz a tábori posta. A közel jövőben az eddiginél valamivel késedelmesebb lesz a haretér és a békés területek között való postai közlekedés. Ennek magyarázata az, hogy az egyes helyeken feltámadó járványok elterjedésének megállítására végett, a katonai parancsnokságok a haretérre küldött levelek, levelezőlapok és csomagok minden egyes példányának vegyi-és technikai uton való fertőtlenítéséről gondoskodnak. Ne okozzon tehát a posta késedelmesége felesleges, hiábavaló aggodalmakat az itthonmaradottak körében; a késedelmet helyes egészségügyi követelmény okozza.

— Böven lesz dohány. A dohányjövédéki központi igazgatóságtól eredő értesülés szerint az idén, noha a katonaság óriási szükségletét is ki kellett elégíteni, fönnakadás nem állott be. A háborús év forgalma fölülhaladja a kétszázmillió koronát. Rendes körülmények közt egyik évről a másikra a jövédék forgalmának növekedése 3-4 millió korona szokott lenni. A háboru alatt ez a növekedés 30 milliót is megha-

lalt. Az idén a normális átlagon fölül emelkedő igen jó dohánytermésre van kilátás. Mint minden évben, úgy az idén is, az ország éghajlati viszonyai szerint, helyenkint változó lesz a dohánytermés úgy mennyiség, mint minőség tekintetében. Azokon a vidékeken, ahol több eső volt június folyamán, ott több és jobb dohány fog teremni: a száraz vidékeken gyengébb és kevesebb lesz a dohány. De ez kiegyenlíti egymást, úgy hogy átlagosan igen jó termést várunk.

— Meghívás. Az 1898. XXIII. t. c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekibe tartozó Makói Ipari Hitelszövetkezet 1915. évi augusztus hó 1-én d. e. 11 órakor az ipartestület helyiségében alapszabályszerű napirenddel rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghívottak. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

— Fémek a hadseregnek. Néhány nappal ezelőtt a katonai hatóság lelkes hangú felhívást bocsájtott Makó város közönségéhez, amelyben rámutatott arra, hogy ellenségeink súlyos károkat akarnak okozni hadvezetőségünknek az ércék behozatalának megakadályozásával. „A cs. és kir. hadügyi miniszter — mondja a felhívás — védnöksége alatt álló hazafias hadifémgyűjtés ezt az alattomos csapatot akarja kivédeni. Még nagymennyiségű fémek fekszenek hazánkban magántulajdonban, mindenféle használati tárgyak alakjában, talán a különféle lomtárakban, padlásokon és kamarákban. Ha ezeket elszedjük és hazánkban rendelkezésére bocsájtjuk, nagy mértékben hozzájárulunk az ellenségeink legyőzéséhez. Polgárok! Most Önök-höz fordulunk. Adják oda Önök is nélkülözhető háztartási, konyhafelszerelési, fényűzési és egyéb cikkeikből a rézből, sárgarézéből, bronzból, vörösféméből, cinnből, cinkből, nikkelből, ólomból, antimónból és alumíniumból készületeket. A legkisebbnek látszó adománynak is nagy értéke van.” Makó város hazafias közönsége ez alkalommal is meg fogja érteni a lelkes hangú felhívást és nagy mennyiségű fémekkel fogja gazdagítani a hadsereget.

— Állatbetegség. A mai napon arról értesítettek bennünket, hogy Földeák községben a sertésorbáné szörványosan fellépett, mely miatt a hatóság a forgalmi zárlatot elrendelte.

— Gazdátlan esernyő. A rendőrségnél egy női esernyőt őriznek gazdátlanul. Ezt igazolt tulajdonosa a hivatalos órák alatt átveheti.

— Jön az Excelsior! Pénteken e hó 30-án és szombaton 31-én mutatják be a Hollósy Kornélia színházban a világ leghatalmasabb filmalkotását az „Excelsior” című nagy balletet. Tünneményes látványosságban lesz részünk. A világ legnagyobb Opera színházának a legelső szereplői vesznek részt benne. Elkápráztató díszleteket láthatunk és 600 elsőbrangunál elsőbrangú művészt egyszerre egy színpadon. Az „Excelsior” ballethez az eredeti partitúra zenéjével játszódik, melyet Haj-

sinék Rezső színházi karnagy kísér. Az előadások kezdete este fél 9 órakor a rendes mozi helyiségekkel.

— Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Kovács Rozália 2 éves, Heszél Jenő 3 éves, Lakatos István 14 napos korában.

A makói piacról

A hatósági husszék első napja

Makó városának mai hetipiacáról is csaknem ugyanazt lehet írni, mint az előbbiről. Aru kevés volt és bizony a legtöbb termelő hivatkozva arra a körülményre, hogy a piac fel van szabadítva, árujártat a maximális árnál magasabb árat követelt.

A mai hetipiacon már volt néhány kocsis buza, melyre elég vevő akadt és csakhamar elkelt az egész készlet a rendeletileg megállapított maximális áron.

Különösen élénk volt ma is a hagyma piac. Az új hagymából jókora mennyiséget hoztak fel a piacra, de vevő is volt. A vöröshagymának métermázsája 40 koronáért kelt.

Ezt a vöröshagymát ugyan még nem elraktározásra, hanem gyors elszállításra vásárolták össze.

A piacról szóló tudósításunkban kell megemlékeznünk a Rákósy Gyula rendőrkapitány által felállított hatósági husszékéről, mely részben a kötött fizetésből élők könnyebb megélhetését, részben a husarak mérséklését célozza.

Ugy látszik, hogy ez az intézmény teljesen meg fog felelni céljának. A hatósági husszékben ma ugyan még csak egy sertés került a fix fizetések között kimérésre. Az egész készlet csakhamar elfogyott.

A hatósági husszékben az elsőrendű husnak és szalonának kilogrammja 3 K 30 fillérért, a másodrendű husé 3 K 20 fillérért, a harmadrendűé pedig 3 K-ért kelt.

Ha tehát a hatósági husszékben a húst az imént felsorolt áron tudják adni, akkor a husiparosok is csökkenteni fogják olyan ószegig árait, hogy számításait még ők is megtalálják, mert itt említjük meg, hogy a hatósági husszékben kiméretű sertés is volt némi haszon, bár ennek az intézménynek nem célja a haszon elérése.

Rákósy Gyula most több birkát fog beszerezni és számdéka a hatósági husszékben mindenféle húst mérteni. A városi tanács e célra mint megirtuk elszámolás kötelezettsége mellett 2000 koronát utalványozott ki a rendőrkapitánynak.

Most a rendőrkapitány nagyobb összeg kiutalványozását kéri a tanácstól, hogy az intézményt szélesebb és biztosabb alapon fektesse. A tanács bizonyára készséggel fogja támogatni a rendőrkapitányt eljárásában, mert neki az élelmiszer úzsora letörésében segédkezni erkölcsi kötelesség.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(959)

103. fejezet.

Márta halála.

Később, midőn egy izben magukra maradtak, Korbay így szólt.

— Én már nyomom voltam! De akkor attól a nyomorult Szappanostól fenyegető levelet kaptam s ez okból rögtön el is utaztam.

— Szappanos tehát Rómában van? Kérdé Pétsy Dénes megdöbbenve.

— Igenis ott van, éppen azért nagyon vigyáznia kell.

— Hallja-e, Korbay, ön most rettenetes aggodalmakat támasztott bennem! Ha az ember Rómában van, akkor el lehetek rá készülve, hogy ismét nem kaphatom vissza a leányomat.

— Menjen csak Del-Monte grófhoz! mondá Korbay. Az ugynevezett Loresti kastélyban lakik s a legutolsó gyerek is megmutatja önnek. De sietnie kell, ha leányát vissza akarja kapni.

Pétsy Dénes ijedten nézett rá. — Ugy veszem észre, ön valamit titkol előttem! mondá. Oh, miért nem mond el nekem mindent?

— Már mindent elmondtam, amit tudok! De miután Szappanos Illés jelenleg ott bujkál, ennél fogva misem szükségesebb, mint az, hogy ön mielőbb ott legyen!

— Megyek is azonnal! jelenté ki Pétsy. Adja át üdvözlétemet nejeinek és apóságának! Mentsem ki azért, hogy személyesen nem bucsuzom el tőlük. Oh Istenem, úgy rettegek, hogy már is baja lett szegény leányomnak.

Vissza is utazott azonnal Olaszországba.

Ezalatt Trebelli titkos kémei éjjel-nappal a kastély környékén lappangtak és várták, mikor fog a gróf haza térni. Szappanos tudta ezt és ennél fogva lehetetlen volt neki ily körülmények között mint gróf Del-Monte elhagyni a kastélyt.

(Folyt. köv.)

ORVOSOK

Igazolják, mint legifjúnabb köhögés elleni szert a:

Kaiser-féle Mell-Karamellák
a 3 fenyővel!

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, hurut, számarhurut ellen és különösen meghűlés ellen, mely miatt minden harcosnak nélkülözhetetlen. 600 orvosi és más egyén igazolja a biztos sikerét ezen étvagy gerjesztő és kellemes cukorkáknak. Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér, hadi csomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

POÓR ENDRE

gyógymerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szepítő, májtöltő, ar- és kézörösség és mindenféle bőrtisztítatlanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfittó szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfittó 1 korona. Kész papercsomagok tőbb kiállításos árral kaphatók kifizetve.

Kiadó föld.

Bogárzóban lévő egy és fél fertály tanyaföldem több évre kiadó, Biró Pál szomszédságában. Értekezni lehet Vásárhelyi-utca 65. szám alatti tulajdonossal.

10 klg. KÉKKŐ

kapható:

IRITZ MIKSÁNÁL.**A Korzó-szálloda és vendéglő kedvező árban eladó.****HERE SZÉNA és MARHÁNAK** való, valamint **herésárpa-szalma** kapható **IRITZ MIKSÁNÁL** olcsó árban.Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen **A „MAKÓIFÜGGETLEN UJSÁG“-ba.****Lábápoláshoz! Izzadás ellen!**

A mostani világháboruban a nagy fáradalmak között harcosaink áldása

1 tubus 1-50 Pára-pasta 1 tubus 1-50

megkönnyebbiti a gyaloglást, megszünteti a test (láb és kéz) izzadását, megakadályozza a bőrkeményedés képződését és bevált óvszer az összes bolhák tetvek és egyéb férgek ellen

Kapható Makón:

Popper Gyula drogériájában, Főtér.

Tábori postacsomagban küldhető

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi: **Ideál-fogkrémet.** A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a **KUDAR-féle****antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.**A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk!Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az **Ideál-arckenőcsőt** használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappanthasználunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerárán szerezhethők be. ellátva — és

Telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 68.

Mindenki örül, mert

napról-napra megújuló győzelmeink csak örömmel tölthetnek el mindenkit. Mindennap egy lépéssel közelebb jutunk a nagy háboru befejezéséhez és minde nnap egy lépéssel közelebb ahhoz, hogy a nagy munka megjelenhessen. Kiadóhivatalunk nagy súlyt helyez arra, hogy

kifogástalan, izléses munka

legyen, mit csak úgy érhetünk el és csak úgy lesz értékes mindenki előtt a munka, ha azt hőseink arcképeinek százai díszítik. Mindenki ösmerje tehát kötelességének hozzátartozója arcképét elhelyeztetni a hősök arckép-albumában, mert egy hősünk arcképének sem szabad hiányozni ebből a díszes albumból.

Még mindig fogadunk el fényképeket!